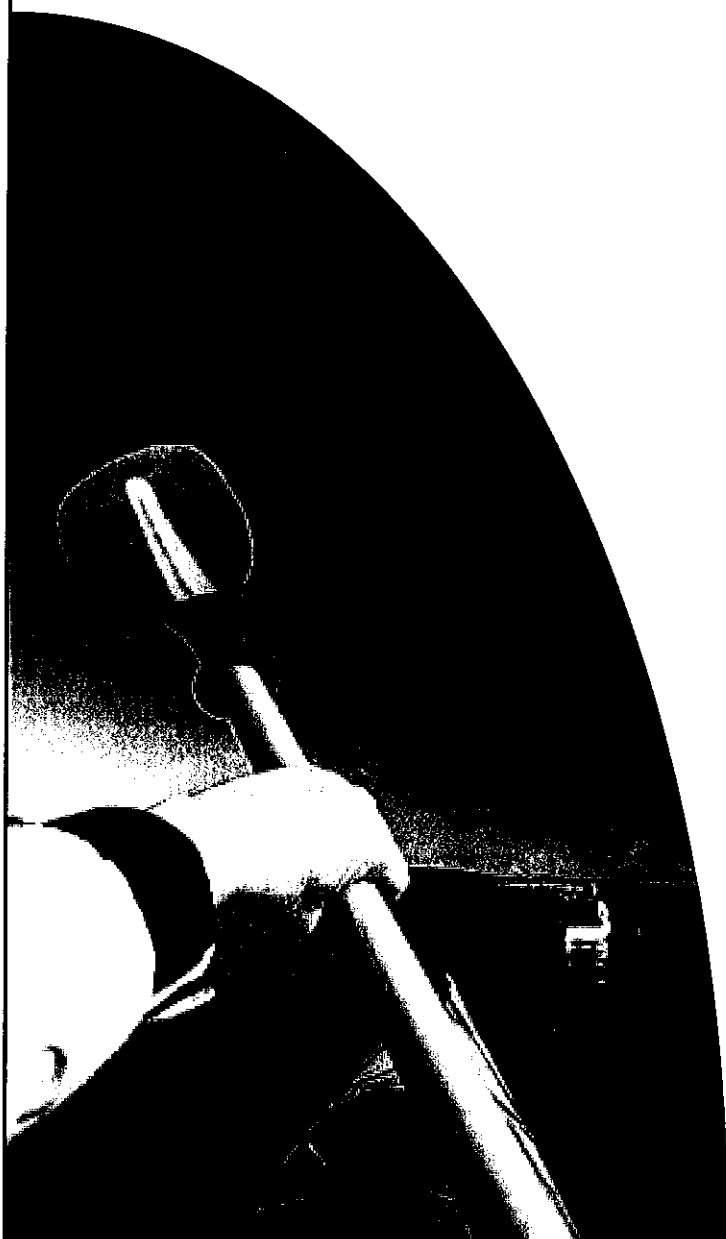

Tillsynsplan enligt alkohollagen och tobakslagen
2012 - 2013

tyresö kommun

Innehållsförteckning

Inledning 3

Tillsyn över serveringstillstånd.....3

Serveringstillstånd i Tyresö 3

Tillsynens inriktning och omfattning 4

Tillsyn av försäljning av folköl och tobak6

Försäljningsställen i Tyresö..... 6

Tillsynens inriktning och omfattning 6

Uppföljning.....7

Inledning

Syftet med tillsynsplanen är att få en tydlig struktur på tillsynsarbetet. I planen anges på vilket sätt och hur ofta tillsyn ska genomföras på olika typer av verksamheter. Även den förebyggande tillsynen finns med i planen.

Enligt den nya alkohollagen ska kommunen upprätta en tillsynsplan som ska skickas in till länsstyrelsen. Något krav på tillsynsplan finns inte i tobakslagen, men tobaksfrågorna har ändå tagits med i denna plan

Kommunstyrelsen är ansvarig nämnd för ärenden enligt alkohollagen och tobakslagen. Beslutsfattandet har delegerats till kommunstyrelsens särskilda utskott som sammanträder cirka en gång per månad. Prövning och tillsyn sköts av en alkoholhandläggare. Handläggaren får fatta vissa beslut på delegation.

Tidsåtgången för olika arbetsuppgifter fördelar sig enligt följande: Cirka 0,5 årsarbetskrafter används för prövning och tillsyn i serveringsärenden, 0,1 årsarbetskraft för ärenden om folköl och tobak och 0,15 årsarbetskrafter för planering och uppföljning (ta fram taxa, tillsynsplan, riktlinjer mm), spelremisser samt allmän information. I de nämnda arbetsuppgifterna ingår även diarieföring och viss ekonomiadministration. Under de närmaste åren kommer det troligen inte behövas så mycket tid för att ta fram nya styrdokument utan mer tid kan användas till tobakstillsynen, som inte fått den tid som behövts.

Tillsyn över serveringstillstånd

Serveringstillstånd i Tyresö

I Tyresö finns det 25 restauranger med tillstånd för stadigvarande servering till allmänheten. (Ett serveringstillstånd gäller för det bolag som driver restaurangen, vilket medför att en ny ägare måste söka ett nytt serveringstillstånd.) Därutöver finns en verksamhet som har stadigvarande tillstånd för servering till slutna sällskap.

De flesta restaurangerna har en renodlad matprofil medan några har en mer publiknande karaktär under kvällstid. Stängningstiderna varierar mellan klockan 21 och 24. Det finns även ett fåtal restauranger som har dans och annan nöjesverksamhet med senare öppettider.

Tillfälliga serveringstillstånd söks regelbundet av någon enstaka förening medan ansökningar om tillfällig servering till allmänheten (festivaler etc) är mycket ovanliga. Fem – tio ärenden per år avser utökad serveringstid för tillfälliga arrangemang på restauranger med serveringstillstånd.

Tillsynens inriktning och omfattning

Yttre tillsyn avser tillsynsbesök (inspektioner), vanligtvis oanmälda, på restauranger. Denna tillsyn utförs alltid tillsammans med polismyndigheten som också är tillsynsmyndighet enligt alkohollagen. Besöken sker främst kvällstid på helgerna. Inriktningen vid tillsynsbesöken ska vara tillsyn av

- serveringsansvarig personal
- att serveringstillståndet följs
- åldersgränsen 18 år
- berusningsgrad/överservering
- den allmänna ordningen
- kassahanteringen
- tillgång till mat och alkoholfria drycker
- marknadsföring och priser.

Minst en gång per år ska samordnad tillsyn göras med en eller flera av följande myndigheter: Miljö- och hälsoskyddsförbundet, Brandförsvärsförbundet och Skatteverket. Vid de tillfällen då brandförsväret inte är med gör polismyndigheten vanligtvis en enklare kontroll av utrymningsvägarna.

Utöver de ordinarie tillsynsbesöken ska uppföljande besök göras om allvarigare brister konstaterats. Uppgifter från andra myndigheter, såsom polisrapporter om överservering, medför också att det behövs extra tillsyn.

Inre tillsyn innebär främst granskning av om bolaget och dess företrädare fortfarande uppfyller alkohollagens krav på ekonomisk och personlig lämplighet. Här ingår att hämta in uppgifter från Bolagsverket, Kronofogden, Skatteverket och Polisen. Skatteverkets medarbetare kan även anlitas som sakkunniga. Granskning av restaurangrapporter och polisrapporter hör också till den inre tillsynen. Utredningar om påföljd (erinran, varning eller återkallelse av tillståndet) kan bli en följd av konstaterade brister vid yttre eller inre tillsyn.

Förebyggande tillsyn ska leda till att problem och brister inte uppstår. Genom information, rådgivning och utbildning skapas en grund för dialog, förståelse och samarbete mellan tillsynsmyndigheten och krögarna. Samverkan med kommunens brotts- och drogförebyggare är en annan viktig del.

Ansvarsfull alkoholservering är en metod som utvecklats i Stockholm och spridits till andra kommuner och även till Tyresö. Syftet är att minska våld och skador relaterade till alkohol och droger på krogen genom att arbeta för att alkoholdrycker inte serveras till underåriga eller märkbart påverkade gäster. Metoden bygger på ett strukturerat, långsiktigt arbete och består av tre delar:

- Samverkan mellan bransch och myndigheter
- En tvådagars utbildning för serveringspersonal i ansvarsfull alkoholservering
- Förbättrad tillsyn och policyarbete

I nedanstående tabell redovisas hur ofta olika typer av tillsyn ska utföras.

YTTRE TILLSYN (stadigvarande tillstånd för servering till allmänheten)	Tillsynsfrekvens
Matrestauranger (inkl cateringverksamhet) med alkoholförsäljning 0–100 000 kr per år (inkl moms)	Vart annat år
Övriga matrestauranger (inkl cateringverksamhet)	En gång per år
> 30 % av omsättningen är alkoholdrycker (hämtmat/take away räknas inte med)	Ytterligare en insp. per år
Återkommande nöjesverksamhet (dans mm)	Ytterligare en insp. per år
YTTRE TILLSYN (övriga tillstånd)	
Stadigvarande tillstånd för servering till slutna sällskap	Vart annat år
Tillfälligt tillstånd för servering till allmänheten (festivaler mm)	En inspektion (om inte polisen gör tillsyn själva)
Tillfälligt tillstånd för servering till slutet sällskap	Vid misstanke om brister
INRE TILLSYN (stadigvarande tillstånd)	
Granskning av restaurangrapport	Varje år
Kontroll av skatteskulder (Kronofogden) och ändringar i bolagets sammansättning (Bolagsverket)	Varje år
Kontroll av betalningsuppmaningar och kontrollavgifter (Skatteverket)	Vart annat år
Kontroll av personlig vandel (uppgifter från polisens brotts- och misstankeregister)	Vart annat år
Kontroll av nya företrädares ekonomiska och personliga lämplighet, samt granskning av finansiering	Efter anmälan om ändring
EXTRA TILLSYN	
Uppföljande tillsyn efter erinran eller varning	Inre eller yttre tillsyn inom sex månader
Utredning om påföljd enligt alkohollagen - enklare utredning (exempelvis om serveringsansvarig inte varit på plats eller om villkor i tillståndet inte följts) - omfattande utredning (exempelvis vid ekonomisk misskötsamhet eller misstanke om brottslighet)	Vid brister som kan leda till påföljd. Kan även innefatta extra tillsynsbesök.
FÖREBYGGANDE TILLSYN	
Utbildning för serveringsansvariga i Ansvarsfull alkoholserving (ordnas tillsammans med Värmdö och Nacka kommuner)	En gång per år
Möte för krögare i Tyresö	En gång per år
Informationsbrev	1-2 gånger per år

Tillsyn av försäljning av folköl och tobak

Försäljningsställen i Tyresö

Det finns 19 butiker i Tyresö som anmält försäljning av folköl och tobak samt nio butiker och fyra restauranger som anmält att de säljer tobak.

De större livsmedelskedjorna har i allmänhet väl fungerande egenkontroll medan vissa mindre butiker kan behöva mer stöd och information för att kunna följa alkohollagen och tobakslagen.

Tillsynens inriktning och omfattning

Kommunen och polisen är enligt alkohollagen de lokala tillsynsmyndigheterna över försäljning av folköl. Enligt tobakslagen är kommunen och polisen tillsynsmyndigheter över försäljningsreglerna och kommunen när det gäller marknadsföring och märkning av tobak.

Tillsynsbesöken är vanligtvis oanmälda, men tid kan bokas om det behövs för att kunna träffa den person som är ansvarig för försäljningen. Polisen medverkar vid tillsyn på mindre försäljningsställen eller då problem kan förväntas. Inspektioner av de större livsmedelsbutikerna sköts i allmänhet av enbart av kommunen. Det som främst kontrolleras är:

- Att det finns egenkontrollprogram och att detta följs
- Hur personalen sköter ålderskontrollen
- Att det finns skyltar om åldersgränsen vid kassan
- Att tobaksvarorna är korrekt märkta
- Att matutbudet är tillräckligt för att få sälja folköl
- Att marknadsföringen följer lagen

Tillsyn av tobaksvarornas märkning är en ny arbetsuppgift sedan 2010. Bakom felaktig märkning ligger i vissa fall även ekonomisk brottslighet. Länsstyrelsen ordnar återkommande möten och utbildningar om lämpliga tillsynsmetoder inom detta område. Tillsyn tillsammans med Skatteverket kan bli aktuell när samarbetsformerna har utvecklats.

Möjligheterna att kontrollera om försäljning sker till ungdomar som inte fyllt 18 år är i praktiken små. Vissa kommuner använde sig tidigare av provköp för att få en bild av hur ålderskontrollen sköttes. Genom ett beslut från JO kan inte denna metod användas längre eftersom den saknar lagstöd. Nu pågår en utredning om att lagreglera provköp som en tillsynsmetod. Om provköp kommer att kunna användas ska Tyresö kommun prova denna metod. Ett samarbete krävs i så fall med kommunens drogförebyggare och fritidsgårdar.

Tillsyn av försäljningsställen för tobak och folköl ska ske minst en gång per år. Butiker som tidigare haft brister eller där kommunen misstänker brister ska

inspekteras oftare. Kommunen har möjligheter att besluta om varning eller försäljningsförbud samt med stöd av tobakslagen utfärda vitesförelägganden.

I det förebyggande arbetet ingår att informera butiksinnehavarna och ordna möten om aktuella frågor. Möten för alla handlare ska ordnas minst vartannat år. Informationsbrev ska skickas ut vid behov, normalt cirka en gång per år. Samverkan med kommunens brotts- och drogforebyggare är viktig, bland annat för att få kunskap om ungdomars tobaksvanor och hur de får tag i tobaksprodukter.

Uppföljning

Kommunstyrelsens särskilda utskott ska få information 2-3 gånger per år om alkohol- och tobakstillsynen. Efter årsskiftet ska alkoholhandläggaren sammanfatta det gångna årets tillsyn.

